

Ung í Føroyum seta lív og heilsu í vanda

UNG Á VANDAKÓS Tey ung í Føroyum drekka og roykja munandi verri enn tey ungu í Íslandi. Tá ið tað kemur til at roykja hassj, hava okkara ungu eisini munin á teimum íslendsku. Men tað ber til at venda gongdini og at fáa tey ungu at broyta atferð

Áki Bertholdsen

Føroyskur ungdomur bæði roykir og drekkur nógv verri enn tey ungu í Íslandi.

Tað eru eisini heldur fleiri ung í Føroyum, sum roykja hassj, enn tað eru í Íslandi.

Hetta vísir ein spildurnýggj kannning, har ung í 9. og 10. flokki í Føroyum og í Íslandi eru spurð, hvussu illa tey roykja, drekka ella taka rúsevni.

Íslendingar hava gjørt slíkar kanningar síðani 1992, men hetta er fyrstu ferð, at føroyingar eru við.

- Kanningin vísir, at støðan í Føroyum er ikki góð og hon er nógv verri enn í Íslandi, staðfestir Firouz Gaini, ph.d. og lektari í antropologi og samfelagsvísindum á Fróðskaparsetrinum, sum hevur staðið fyri kanningin saman Jón Sigfússon, granskara í Íslandi.

- Í veruleikanum hevði eg ikki væntað, at munurin á teimum ungu í Føroyum og í Íslandi, var so stórur, sum hann er, og at støðan her heima var so nógv verri, leggur hann afturat.

Kanningin vísir, at 17% av teimum ungu í Føroyum roykja dagliga, men tað eru bara 3% av íslendska ungdominum, sum roykir og har er næstan ongin munur á dreingjum og gentum.

Men í Føroyum roykja dreingirnir verri enn genturnar.

Kanningin vísir, at 21% av føroysku dreingjunum roykja, men hinvegin roykja 15% av gentunum í Føroyum.

» **Serliga greffligur er munurin, tá ið tey ungu verða spurð um rúsdrekka**

Drekka nógv verri

Men serliga greffligur er munurin, tá ið tey ungu verða spurð um rúsdrekka.

Úrslitið vísir nevnliga, at tá ið kanningin varð gjørd, høvdu heili 28% av teimum ungu í Føroyum verið full seinasta mánaðin, hóast tey framvegis ganga í fólkskúlan.

Í Íslandi var tað bara 7% av teimum ungu, sum høvdu verið full tann seinasta mánaðin.

Hinvegin vísir kanningin eisini, at eitt sindur av muni er á drekkivanunum hjá gentum og dreingjum í Føroyum, og tað eru genturnar, sum drekka verri enn dreingirnir.

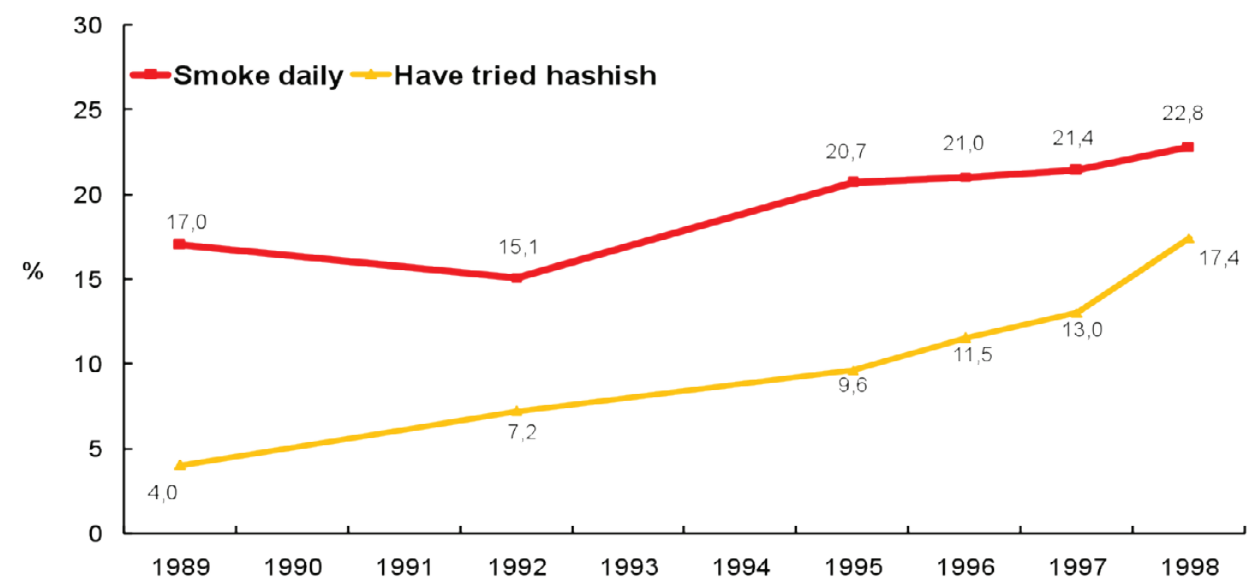
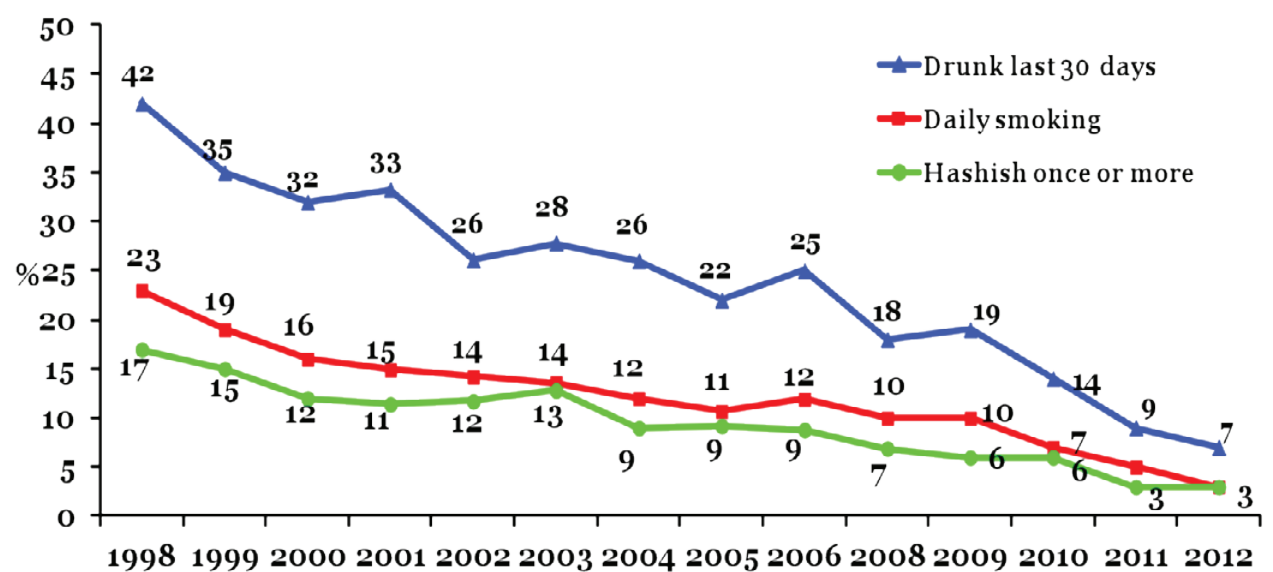
Tølini vísa, at 30% av føroysku gentunum og 27% av dreingjunum í Føroyum, høvdu verið full seinasta mánaðin, men í Íslandi er lítil og ongin munur á gentum og dreingjum.

Men kanningin vísir eisini, at yvir helvtin, ella 52%, av teimum ungu í 9. og 10. flokki í Føroyum, hava verið full minst einaferð í lívinum og tað er javnt bytt ímillum gentur og dreingir.

Í Íslandi er talið nógv minni, tí har hava 21% av teimum ungu onkuntíð verið full og heldur ikki har er nakar munur á gentum og dreingjum.

Nakrir av næmingunum í 9. og 10. flokki hava eisini roynt hassj ella marijuana minst einaferð í lívinum.

Í Føroyum hava 5% av dreingjunum og 3% av gentunum roykt hassj minst

Hesar báðar talvurnar vísa, hvussu stóran týðning tað hevur við miðvísium átøkum. Frá 1992, tá íslendingar fóru undir hesar kanningarnar, til 1998, versnaði støðan alsamt og tey ungu bæðu drukku og royktu alsamt verri. Men í 1998 fóru íslendingar undir skipað og miðvís átøk og síðani er misnýtslan minkað í stórum

einaferð og eisini á hesum føri, hava vit munin á ungdominum í Íslandi, men hann er lítil, bara 1%.

Hinvegin hava nøkur fleiri ung í Íslandi roynt marijuana enn í Føroyum. 9% av íslendsku dreingjunum hava roynt marijuana og 3% av føroysku dreingjunum og í Íslandi hava 4% av gentunum roynt hetta rúsevni og í Føroyum hava 2% av gentunum royndir av marijuana.

Fyri at fáa alt við, skal eisini nevast, at 8% av ung-

um dreingjum í Føroyum og 2% av gentunum hava roynt skrá seinasta mánaðin.

Somuleiðis hava 8% av dreingjunum í Íslandi roynt skrá, og tað hava 3% av gentunum eisini.

Í Íslandi hava 8% av dreingjunum eisini snúsað og tað hava 3% av gentunum eisini. Snúsi vilja genturnar í Føroyum ikki vitað av, men 4% av dreingjunum hava roynt tað.

» **Í veruleikanum hevði eg ikki væntað, at munurin á teimum ungu í Føroyum og í Íslandi, var so stórur, sum hann er**